

Skúsme sem, táto odbočka mi je povedomá, asi sme tu boli niekedy so Starkým na kríboch.

No, táta, tuším táto cesta nevedie do lesa, iba ak ste kupovali kríby v meste na trhu.

Porri, ten složiar vradu, čo to je? Podme sa tam porriet!

No, to som fakt poplietla. Avšak, keď už sme tu, podme si porriet mesto ropy a zemného plynu - Gbely.

Chceš povedať, táta, že aj na Slovensku sa ťaží ropa?

Už pred vyše sto rokmi tu Ján Medlen kopal kanál, zapálil si pri tom cigaretu a ešte koriaciu rúpalku odhodil na zem. Tá nezhasla, naopak, v kanáli to začalo horieť modrým plamenom.

Najprv si svoj objav nechal pre seba. Na plyne varil a ropou liečil prasatám vyrážky. Raz mu však plyn doma vybuchol, a tak sa o tom dozvedeli všetci a začali to skúmať.

Keby nezabudol vypnúť sporák, mohol mať svoje rajomstvo až doteraz.

Tie prasiatka predsa mohol robiť na pumpu a nie ich doma natierať.

Delí moje, vtedy predsa ešte sporák, ani pumpy u nás neboli. Dokonca, ani bezpečný plynovod. Preto ten výbuch. Podľa, ukážeme si jeden zo spôsobov, ako sa rúskava plyn zo zeme.

Otázka

Čo sa stane, ak prederavím rúru, cez ktorú získavam zemný plyn?

Čo si myslíš Ty?

- Získam viac plynu
- Získam menej plynu

1. Kde sa využíva takáto technológia ľaženia?
2. Viš popísať, čo znamenajú špongie a čo slamka v tejto technológii?
3. Pomáš iné spôsoby ľažby rovnakých lálok?

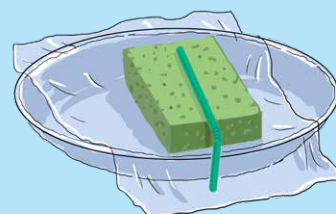

Over si svoje tvrdenie pokusom.

Pomôcky

2 taniere alebo tácky
baliaca fólia
2 špongie na riad rovnakého tvaru
slamky
lepiaca páska
odmerná nádoba

voda
3 rovnako ťažké knihy
špendlík
pravítko
papierové utierky

Postup

1. Na jeden tanier polož veľký kus baliacej fólie.
2. Na fóliu polož špongiu a na ňu jednu zo slamiek tak, aby spodný okraj slamky bol vo vnútornom priestore špongie a vrchná čas slamky s ohybom visela cez okraj taniera.
3. Polož na špongiu so slamkou druhú špongiu tak, aby mali obe špongie zarovnané okraje.
4. Do odmernej nádoby naber vodu a pomaly ju vylievaj na špongie tak, aby poriadne nasiakli, avšak, aby sa žiadna voda z nich nevyliala. Zaznač si, koľko vody bolo potrebné na namočenie špongií.
5. Špongie so slamkou zakry baliacou fóliou. Pokús sa vytvoriť obal, cez ktorý voda nebude môcť vytečť. Na utesnenie použi lepiacu pásku.
6. Pod odkrytý koniec slamky postav druhý tanier.
7. Polož knihy, jednu po druhej, na špongie a sleduj množstvo vody, ktoré vyteká zo slamky. Pokračuj, kým zo slamky nevyteká žiadna tekutina.
8. Odmeraj množstvo vody, ktoré bolo vytlačené knihami.
9. Rozober špongie a vytlač z nich všetku zvyšnú vodu.
10. Pomocou špendlíka urob na dolnej časti slamky niekoľko otvorov vzdialených od seba asi 3 mm. Ak máš pruhovanú slamku, pomôž si vodiacim pruhom na dierovanie.
11. S novou fóliou a dierovanou slamkou zopakuj celý pokus so špongiami. Na pokus použi rovnaké množstvo vody ako v prvom prípade.

Záver

Aký bol rozdiel v množstve vytlačenej vody medzi dvoma pokusmi?